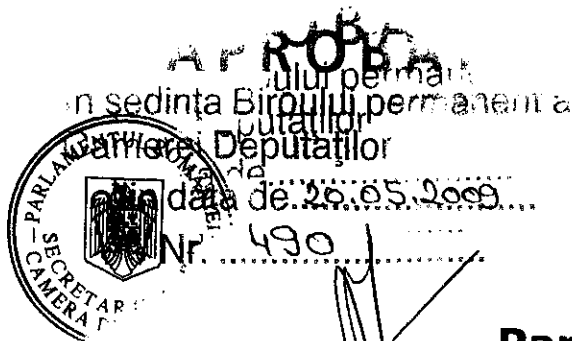

62a/720/ 19.05.2009

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 490 din 19.05.2009

Parlamentul României Camera Deputaților

INFORMARE

**privind participarea delegației Camerei Deputaților la
reuniunea regională a parlamentelor Grupului geopolitic 12 plus din cadrul
Uniunii Interparlamentare, privind drepturile persoanelor cu dizabilități
- Londra, 27-28 aprilie 2009 -**

Uniunea Interparlamentară (UIP) și Grupul britanic al UIP au organizat, în perioada 27-28 aprilie 2009, la Londra, reuniunea regională cu tema „Drepturile persoanelor cu dizabilități”. Conferința s-a adresat membrilor parlamentelor din Grupul geopolitic 12 plus al UIP și a avut drept scop informarea parlamentarilor cu privire la Convenția ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) și rolul pe care îl au în asigurarea protecției drepturilor acestei categorii dezavantajate.

Din partea Camerei Deputaților au participat la această reuniune domnii deputați Viorel Arion și Kerekes Károly, membri ai Comitetului Director al Grupului Român al Uniunii Interparlamentare.

Agenda de lucru a fost structurată în cinci sesiuni, care s-au desfășurat consecutiv în cele două zile ale reuniunii. Temele de discuții s-au referit la importanța adoptării unei Convenții pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, conceptele-cheie enunțate, Protocolul Opțional al Convenției, obligațiile statelor care au ratificat Convenția, drepturile cuprinse în textul Convenției, măsurile legislative și practicile necesare implementării și monitorizării mecanismelor prevăzute în Convenție. Temele au fost introduse de parlamentari, experți și reprezentanți ai organizațiilor internaționale și regionale cu atribuții în domeniul drepturilor omului.

Reuniunea regională actuală face parte dintr-o serie de activități organizate de UIP în scopul promovării drepturilor acestei categorii defavorizate a societății. În 2007, UIP a lansat broșura intitulată „De la excludere la egalitate: asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități”, care reprezintă un instrument, un manual de referință în domeniu. Reuniunea organizată de UIP și Grupul britanic al UIP, este primul eveniment regional de acest gen, care a oferit parlamentarilor oportunitatea de a avea un schimb

de experiență cu experții internaționali în domeniu, de a se informa cu privire la reglementările internaționale pe această temă, în vederea exercitării rolului ce le revine în asigurarea protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Parlamentarii care au participat la reuniune au fost informați, în primul rând, asupra istoricului Convenției și motivului care a stat la baza adoptării acestui tratat. Convenția a fost definită ca fiind răspunsul comunității internaționale la adresa îndelungatei perioade de discriminare, excludere, dezumanizare la care au fost supuse persoanele cu dizabilități și care reprezintă cea mai mare și dezavantajată minoritate, cuprinzând peste 650 milioane de oameni.

Scopul adoptării Convenției a fost acela de a asigura persoanelor cu dizabilități aceleași drepturi și oportunități de care se bucură toți ceilalți membri ai societății, de a le oferi acestora șansa de a lua propriile decizii, ca cetățeni cu drepturi depline și de a avea o viață independentă.

Subliniindu-se importanța adoptării unui astfel de tratat, parlamentarii au fost încurajați să susțină și să impulsioneze guvernele naționale în sensul ratificării și implementării acestei Convenții.

În deschiderea lucrărilor, a luat cuvântul președintele Camerei Comunelor din Parlamentul britanic, Rt Hon Michael Martin, care a întâmpinat participanții la reuniune, referindu-se, în principal, la semnificația acestei inițiative parlamentare, având în vedere faptul că, în majoritatea cazurilor, inițiativele de acest gen nu aparțin parlamentelor, ci organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu dizabilități.

Secretarul general al UIP, domnul Anders Johnsson, a amintit, în discursul său de deschidere, de broșura lansată de UIP în anul 2007, subliniind atât rolul pe care aceasta îl are ca și manual de referință, cât și importanța seminarului în impulsionearea și sensibilizarea parlamentarilor în sensul ratificării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

La sesiunea inaugurală a participat și Dr Roger Berry, copreședinte al Grupului pentru dizabilități al tuturor partidelor politice din Parlamentul Marii Britanii și președinte al Grupului britanic al UIP, care și-a exprimat convingerea că expertiza și experiența reprezentanților organizațiilor persoanelor cu dizabilități sunt semnificative pentru întreprinderea oricărui demers parlamentar.

Participanților la reuniune li s-a amintit faptul că Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat Convenția în decembrie 2006, iar la data de 3 mai 2008, aceasta a intrat în vigoare, după cea de-a 20-a ratificare și după cea de-a 10-a ratificare a Protocolului Opțional. Acest moment a constituit o reală încununare a eforturilor depuse în vederea promovării, protejării și asigurării unei exercitări depline, în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități, precum și pentru promovarea respectului față de demnitatea acestora.

Secretarul General a convocat prima reuniune a Conferinței statelor părți la Convenție, în intervalul de șase luni de la intrarea acesteia în vigoare (31 octombrie - 3 noiembrie 2008, la New York), ocazie cu care au fost aleși cei 12 membri ai Comitetului pentru drepturile persoanelor cu dizabilități.

Acest Comitet pentru drepturile persoanelor cu dizabilități a fost înființat odată cu intrarea în vigoare a Convenției, fiind format din 12 membri cu titlul de expert (care acționează în nume propriu și au înalte standarde morale, competență și experiență recunoscute în acest domeniu). După alte 60 de ratificări sau aderări la Convenție, numărul membrilor Comitetului va crește la maximum 18. Prima sesiune a Comitetului

a avut loc în perioada 23-27 februarie 2009, iar următoarea sesiune va avea loc la Geneva, în octombrie 2009.

În prezent sunt:

- 139 state semnatare ale Convenției;
- 82 state semnatare ale Protocolul Opțional;
- 53 de ratificări ale Convenției;
- 32 de ratificări ale Protocolului.

După prezentarea importanței adoptării unei Convenții pentru drepturile persoanelor cu dizabilitati, au fost prezentate conceptele-cheie ale Convenției.

Există opt concepte pe care se bazează Convenția și fiecărui concept îi revin articole specifice:

- a. Respectul pentru demnitatea umană, autonomia individuală, inclusiv libertatea de alegere și independența persoanelor;
- b. Nediscriminarea;
- c. Participarea efectivă, deplină și integrarea în societate;
- d. Respectarea diferențelor și acceptarea persoanelor cu dizabilități, ca parte a diversității umane și a umanității;
- e. Egalitatea șanselor;
- f. Accesibilitatea;
- g. Egalitatea între femei și bărbați;
- h. Respectul pentru capacitățile de evoluție a copiilor cu dizabilități și respectul pentru dreptul copiilor cu dizabilități de a-și păstra identitatea.

Tematica primei sesiuni a seminarului a fost prezentată de domnul Mohammed Al-Tarawneh, președintele Comitetului pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, înființat odată cu intrarea în vigoare a Convenției și de către doamna Marianne Schulze, președinte al Comisiei de monitorizare a implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, din Asutria.

Vorbitorii au menționat faptul că CDPD este prima Convenție pentru drepturile persoanelor cu dizabilități din secolul XX, care încurajează adoptarea unor măsuri pozitive esențiale pentru asigurarea drepturilor persoanelor dezavantajate. Barierele legate de atitudine și mediu există și sunt numeroase, dar modificările legislative care se vor produce prin ratificarea CDPD vor putea înlătura aceste bariere, chiar dacă schimbările nu se vor produce imediat. Ratificarea și implementarea CDPD înseamnă o acceptare oficială a diversității umane. Astfel, toate statele semnatare care nu au ratificat CDPD, au fost încurajate să facă acest lucru cât mai curând, având în vedere că implementarea durează în timp și implică efort, iar efectele nu vor fi vizibile imediat.

S-a subliniat faptul că CDPD nu are numai valoare legislativă, ci și valoare socială, făcându-se astfel un transfer de la modelul medical la cel social. Convenția are un pronunțat caracter de dezvoltare socială, cu rol de schimbare a atitudinilor, comportamentelor și mentalităților.

S-a discutat despre discriminarea bazată pe dizabilitate, în comparație cu discriminarea având la bază diferențele de gen și rasă.

Prima rundă de discuții a continuat cu prezentarea domnului Simon Walker, reprezentantului Biroului Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, a doamnei Cynthia Waddell, Consultant în cadrul Uniunii Internaționale de Telecomunicații și a Lordului Rix, președinte al principalei organizații britanice de caritate pentru persoanele cu dizabilități de învățare și familiile acestora, denumită Mencap. Vorbitorii au amintit

de importanța definirii adecvate a termenului „dizabilitate”, de obligațiile prevăzute în Convenție legate de mijloacele de informație și comunicații pentru persoanele dezavantajate și de problematica accesibilității, care este asociată cu non-definiția dizabilității și care reprezintă unul din cele 8 principii de bază ale Convenției.

Au fost detaliate aceste tematici făcându-se referiri la articolele din textul Convenției. S-a discutat, în continuare despre principiile de bază ale CDPD, despre măsurile pozitive, despre obligații și drepturi.

În cadrul dezbaterilor sesiunii a doua, s-a pus accent pe obligațiile-cheie ale statelor părți ale Convenției, pe importanța exercitării controlului parlamentar asupra executivului, pe rolul parlamentarilor în îndeplinirea obligațiilor asumate prind aderarea la Convenție, dar și pe rolul societății civile și al organizațiilor reprezentative în implementarea efectivă a prevederilor Convenției.

Lucrările au continuat cu prezentarea unor articole esențiale ale Convenției, de exemplu art. 12, care se referă la egalitatea în fața legii și art. 19, care face referire la viața independentă și integrarea în comunitate, care au constituit tematica celei de-a treia sesiuni. S-a precizat faptul că art. 19 reprezintă elementul de legătură, central, al Convenției, cu rol de laitmotiv. S-a atras atenția asupra faptului că aceste două articole esențiale pot constitui provocări pentru guverne, în procesul de implementare a prevederilor Convenției.

S-a discutat despre modalitățile de cooperare cu factorii politici de decizie de la nivel european, național și local, pentru a-i ajuta pe aceștia să înțeleagă ce responsabilități le revin prin ratificarea Convenției și pentru a asigura o elaborare și implementare a politicilor și a legislației care să țină cont de drepturile prevăzute în CDPD. De asemenea, vorbitorii s-au referit la principalele obstacole în calea implementării eficiente a CDPD și la modul în care acestea ar putea fi înlăturate.

În ceea ce privește procesul de monitorizare a mecanismelor prevăzute în CDPD și a implementării Convenției la nivel național, care a constituit tematica sesiunii a patra, s-au prezentat anumite reguli prevăzute în textul documentului. Astfel, articolul 33 prevede faptul că, statele părți trebuie să înființeze puncte focale naționale în cadrul guvernului, care să monitorizeze implementarea prevederilor Convenției. Statele trebuie, de asemenea, să stabilească anumite mecanisme independente de monitorizare, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative și trebuie să asigure participarea tuturor sectoarelor sociale la procesul de monitorizare. La nivel internațional, monitorizarea se face de către Comitetul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități și de către Conferința statelor părți.

Fiecare stat parte la Convenție trebuie să prezinte Comitetului un raport cuprinzător asupra măsurilor luate pentru punerea în aplicare a obligațiilor ce îi revin în conformitate cu prevederile Convenției și asupra progresului înregistrat, în termen de doi ani după intrarea în vigoare a Convenției pentru statul parte respectiv. Statele părți vor prezenta rapoarte ulterioare cel puțin la fiecare patru ani și apoi ori de câte ori solicită Comitetul.

Un rol important în acest sens îl pot avea parlamentarii, prin participarea activă în pregătirea rapoartelor periodice, prin contribuții aduse complexității, eficienței și conformității rapoartelor. Având în vedere faptul că informațiile disponibile sunt limitate, aportul parlamentarilor poate fi semnificativ pentru atingerea unui grad ridicat al complexității, acurateței și eficienței rapoartelor.

Ultima sesiune a reuniunii s-a referit la măsurile legislative și la cele mai bune practici utilizate în implementarea prevederilor CDPD, care să asigure o legislație eficientă și ușor de aplicat.

Foarte important de menționat este faptul că, pe întreaga durată a discuțiilor, s-a pus accent pe necesitatea implicării totale a societății civile, a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor reprezentative ale acestora, în procesul de monitorizare și implementare a tratatului, la nivel național.

Dezbaterile au avut un puternic caracter constructiv și realist, pus în evidență prin prezența la lucrări a multor persoane direct implicate în aceste problematice, care se încadrau în diferite categorii de dizabilitate. Acestea prezentau situațiile trăite, obstacolele întâlnite în viața de zi cu zi în cadrul comunității și problemele cu care se confruntă în condițiile în care țările respective nu au ratificat încă tratatul, deși se află în rândul statelor cu economii puternic dezvoltate, care acordă o atenție mai mare acestei categorii defavorizate a societății, decât alte state mai sărace. Aceste persoane și-au exprimat speranța că implementarea eficientă a CDPD va aduce o schimbare mult așteptată atât în atitudinea față de această categorie vulnerabilă, cât și în accesibilitatea, independența și egalitatea în fața legii a persoanelor dezavantajate, în statele dezvoltate și va îmbunătăți considerabil condițiile de viață și integrarea socială a persoanelor cu dizabilități, în statele mai puțin dezvoltate.

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, gazda acestei reuniuni regionale, a semnat Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități la data de 30 martie 2007, iar Protocolul său Opțional, la data de 26 februarie 2009, aflându-se, în prezent, în proces de ratificare.

România a semnat Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități la data de 26 septembrie 2007, iar Protocolul său Opțional, la data de 25 septembrie 2008. În prezent, Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități se află în curs de ratificare, fiind transmisă de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (ANPH), spre avizare, instituțiilor responsabile. CDPD reprezintă, conform ANPH, cel mai complex instrument care are ca obiectiv promovarea și protecția drepturilor și demnității uneia dintre cele mai vulnerabile categorii a populației.

Viorel Arion

Deputat

**Membru al Comitetului Director al
Grupului Român al Uniunii
Interparlamentare**

Kerekes Károly

Deputat

**Membru al Comitetului Director al
Grupului Român al Uniunii
Interparlamentare**